

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ПРОЦЕС ВИНИКНЕННЯ НОВИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ: ПЕРЕДУМОВИ,
ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ, ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ГАЛУЗІ»**

(на матеріалах ПП «Інтурист-Вінниця»)

Здобувача вищої освіти
4 курсу, групи Т-41д,
спеціальності 242 «Туризм»
освітньої програми
«Туризм»

Довгого
Нікіти
Руслановича

Науковий керівник
доктор історичних наук,
професор

Чорна
Наталія
Миколаївна

Гарант освітньо-професійної
програми
кандидат економічних наук,
доцент

Онищук
Наталія
Вікторівна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИНИКНЕННЯ НОВИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ.....	5
1.1 Поняття «нових» видів туризму	5
1.2 Передумови виникнення та етапи становлення нових видів туризму.....	8
1.3 Значення появи нових видів туризму для галузі.....	12
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НОВИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ	14
2.1 Аналіз динаміки туристичних потоків в Україні.....	14
2.2 Тенденції розвитку нових видів туризму в Україні.....	21
2.3 Роль ПП «Інтурист Вінниця» у розвитку нових видів туризму	26
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НОВИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	29
3.1 Проблеми розвитку нових видів туризму.....	29
3.2 Перспективи розвитку нових видів туризму	32
3.3 Пропозиції до ПП «Інтурист Вінниця» щодо активізації розвитку нових видів туризму	37
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42
ДОДАТКИ.....	51

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дяченко Л. П. Економіка туристичного бізнесу. Потік туристів – основа комплектування туристичного продукту : навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 224 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/dyadechko41.htm (дата звернення: 22.02.2023)
2. Дяченко Л. П. Економіка туристичного бізнесу. Туризм в економічній системі країни і світу : навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 224 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/dyadechko11.htm (дата звернення: 16.02.2023)
3. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посібн. Чернівці: Книги – XXI ст., 2003. 300 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/kyfjak.htm (дата звернення: 08.02.2023) 7-13
4. Мальська М. П., Мандюк Н. Л. Основи маркетингу у туризмі : навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 336 с. URL: https://pidru4niki.com/88875/marketing/rozrobka_novogo_turistichnogo_produktu (дата звернення: 12.02.2023)
5. Горішевський П., Васильєв В., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності : підручник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. 148 с. URL: <https://buklib.net/books/30046/> (дата звернення: 05.02.2023) 32-36
6. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 р. № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-p#Text> (дата звернення: 09.03.2023)
7. Про туризм : Закон України. № 324 від 1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vp#text> (дата звернення: 26.01.2023)

8. Біланюк О., Чернега Ю. Wellness sp туризм: сучасний стан та перспективи розвитку. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід* : Матеріали міжнар. наук. конф. (м. Львів, 9 жовтня 2020 р.) Львів. 2020. С. 374-377. URL : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31147/1/gt_2010_6_23.pdf#page=374 (дата звернення: 10.03.2023)
9. Заставецька Л. Заставецький Т. Похмурий туризм в Україні. *теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах країни*: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький 1-2 квітня 2021 р.) Кропивницький. 2021. С. 97-102. URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/naukova_diyalnist/Nauk_Konf_Studentov_aspirantov/Mizhnarodna_konf_Teoretychni_v_prykladni_napriamky_kviten_2021.pdf#page=98 (дата звернення: 07.04.2023)
10. Кацемір Я. В. Інноваційні види туризму: проблеми та перспективи розвитку. *Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток*: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 25 січня 2020 р.). Львів, 2020. С. 57-60. URL : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29124/1/lef.lviv.ua_25.01.pdf#page=57 (дата звернення: 22.03.2023) 12
11. Крупа О. М. Ефективність діяльності туристичних підприємств. *Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки, сільських територій країни*: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дубляни, 2 червня 2022 р.). Дубляни, 2022. С. 158-160. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10579/1/Збірник%20тез%20Ч.2.pdf#page=159> (дата звернення: 02.04.2023) 14
12. Мірошнікова К.О. Тенденції розвитку організованого космічного туризму. *Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства* : Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 25 листопада 2022 р.). Запоріжжя: НУ

«Запорізька політехніка», 2022. С. 279-282. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/miroshnikova.htm (дата звернення: 07.02.2023)

13. Патійчук В. О. Головні проблеми сучасного розвитку туризму в Греції. *Наукові основи сучасно науки і практики*: Матеріали міжнар. наук. конф. (м. Афіни, 23-26 листопада 2021 р.) Афіни, 2021. С. 134-143. URL: <https://books.google.com.ua/books> (дата звернення: 16.03.2023)

14. Цимбалюк С. М. Проблеми розвитку туризму в Україні під час воєнного стану. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізично культури та спорту*: Матеріали наук. практ. конф. (м. Хмельницький, 21-22 березня 2023 р.). Хмельницький, 2023. С. 99-102 URL: <http://46.63.9.20:88/jspui/bitstream/123456789/721/1/A%20A.%20Зміст%20конф.%202023.pdf#page=99> (дата звернення: 22.03.2023)

15. Алілуйко А. М. Алілуйко М. С. Дослідження динаміки туристичних потоків України. *Економічний простір*. 2022. № 180. С. 214-219. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1139/1098> (дата звернення: 26.02.2023)

16. Алілуйко А. М. Дослідження конкурентної взаємодії на ринку послуг мобільного зв'язку. *інноваційна економіка*. 2013. № 2 С. 221-226.

17. Баженва С. Е., Пологовська Ю. Ю., Бикова М. Д. Реалії розвитку туризму України на сучасному етапі. *Наукові перспективи. Економіка*. 2022. № 5. С. 168-180. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/download/1643/1641> (дата звернення: 10.03.2023)

18. Білоцерківський О. Б. Статистичний аналіз і тенденції розвитку готельного господарства в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Економіка і менеджмент*. 2018. № 30. С. 116-119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2018_30_25 (дата звернення: 23.02.2023)

19. Бутенко О. П., Стрельченко Д. О. Стан ресторанного господарства в Україні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. № 56. С. 18-24. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 11.03.2023)
20. Гаврилишина Н. А. Туризм в Україні. *Велика українська енциклопедія*. URL : https://vue.gov.ua/Туризм_в_Україні (дата звернення: 07.03.2023)
21. Зарубіна А. К., Сіра Е. Д. Особливості туризму в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. С. 92-96.
22. Зарубіна А.В., Хоменко Д. В. Сучасні тенденції розвитку туристичного ринку України. URL : <https://www.cuspu.edu.ua/ua/mizhnarodna-naukovo-praktychna-internet-konferentsiia-stratehii-innovatsiinoho-rozvytku-pryrodnychkh-dystsyplin-dosvid> (дата звернення: 06.03.2023)
23. Іванов А. М. «Темний» туризм як один з перспективних видів туризму. *Бізнес навігатор*. 2011. № 5. С. 186-191. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/ivanov7.htm (дата звернення: 07.04.2023)
24. Іщенко Т.І., Шидловська О.Б., Стоян І.М. Перспективи розвитку wellness-індустрії в готельному господарстві України. *Географія та туризм*. 2013. №26. С. 87-93. URL : http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/gat/gat_2013_26.pdf#page=87 (дата звернення: 05.02.2023)
25. Ковешніков В. С., Ліфіренко О. С., Стукальська Н. М.. Інноваційні види туризму. *Економічна наука*. 2016. № 4. С. 38-44. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/4_2016/10.pdf (дата звернення: 11.02.2023)
26. Коржилов Л. І. Туризм в Україні класифікація та види. *Ефективна економіка*. 2014. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3345> (дата звернення: 26.01.2023)
27. Кудла Н. Про застосування комплексу маркетингових заходів у сільському туризмі. *Економіка країни*. 2011. № 2. С. 79-85.

28. Кушнар'ов В., Поліщук О. Мілітарі-туризм як інноваційний напрямок екстремального та пізнавально-розважального туризму. *Вісник и вського національного університету культури і мистецтв*. 2018. № 1. С. 107–118.
29. Момонт Т. В. Основні фактори розвитку ринку туристичних послуг. *Економіка. правління. нноваці* . 2012. № 1.
https://tourlib.net/statti_ukr/momont4.htm (дата звернення: 11.04.2023)
30. Моца А.В, Шевчук, С.Н. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 6. С. 86–89.
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/> (дата звернення: 02.04.2023)
31. Мочульська О. М., Шульгай А. Г., Ошлянська О. А., Бондарчук В. І., Завіднюк Ю. В., Черноמידз І. Б., Добровольська Л. І., Сверстюк А. С. Сучасні тенденції, детермінанти та перспективи розвитку медичного та лікувально-оздоровчого sp - та wellness-туризму в світі. *Вісник соціально гігієни та організації охорони здоров'я кра ни*. 2019. № 3 (81). С. 56-61.
URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/visnyk-gigieny/article/download/10593/10078/39837> (дата звернення: 05.02.2023)
32. Посохов І. С., Сагайдачна А. В. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні. *Вісник ХН . Міжнародні відносини. Економіка. уризм*. 2019. № 9. С. 203-212. URL: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/14472/13607> (дата звернення: 06.04.2023)
33. Романова А. А. Види туризму та їх класифікація у контексті сучасних тенденцій розвитку туріндустрії. *Економіка та управління національним господарством*. 2017. № 4 (65). С. 13-19.
34. Ткаченко А. М. Поняття, види продуктових інновацій та запровадження їх у підприємство. *Економіка та підприємництво*. 2015. № 3. С. 130-133. URL:

http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2015/3_2015/24.pdf (дата звернення: 10.02.2023)

35. Шацька З. Я., Акульшин М. І. Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери туризму в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С. 699-705.

36. Швайковський С. О. Проблеми туристичного бізнесу в Україні. *Економіка і менеджмент*. 2017. № 10. URL: http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/10_shvajkovsky.htm (дата звернення: 03.04.2023)

37. Шуплат О. М. Формування поняття «туризм» у сучасній економічній науці. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4659> (дата звернення: 13.02.2023)

38. Відпочинок в Єгипті. *луб мандрівників*. URL: <https://travellers-club.lviv.ua/egypt/01.htm> (дата звернення: 16.03.2023)

39. Відпочинок на морі в Україні 2022 в умовах війни URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1981952-vidpochinok-na-mori-v-ukrayini-2022-v-umovakh-viyni-prognozi-ekspertiv> (дата звернення: 19.04.2023)

40. Внесок туризму у світовий ВВП за минулий рік скоротився удвічі - WTTC. URL: <https://mind.ua/news/20225307-vnesok-turizmu-v-svitovij-vvp-za-minulij-rik-skorotivsya-udvichi-wttc> (дата звернення: 15.02.2023)

41. Внутрішній туризм в Україні зростає попри бойові дії. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3619754-vnutrisnij-turizm-v-ukraini-zrostaє-popri-bojovi-dii.html> (дата звернення: 03.03.2023)

42. Гастрономічний туризм в Україні як тренд популяризації нематеріальної культурної спадщини. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/stukalska2.htm (дата звернення: 11.03.2023)

43. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 26.02.2023)

44. Звіт за результатами опитування: «Дослідження внутрішніх та виїзних туристів України». Б. м., листопад-грудень 2021. 314 с. URL :

<https://drive.google.com/file/d/1VbzkC8sG9muJGJjEUCFkzBfAsIVbke9A/view>

(дата звернення: 01.03.2023)

45. Кількість туристів в Україні зросла на чверть 2021 рік. 2022.
URL: <https://www.dw.com/uk/kilkist-turystiv-v-ukraini-zrosla-na-chvert-u-2021-rotsi/a-60502166> (дата звернення: 22.02.2023)

46. Космічний туризм як новий вид активного відпочинку. URL:
<https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2205717-kosmicnij-turizm-ak-novij-vid-aktivnogo-vidpocinku.html> (дата звернення: 05.02.2023)

47. Найпопулярніші країни в які виїжджали українці у 2021 році.
URL: <https://wz.lviv.ua/news/444035-naipopuliarnishi-krainy-v-iaki-vyizhdzhaly-ukraintsi-u-2021-rotsi> (дата звернення: 05.03.2023)

48. Національна система туристичної статистики. Аналітика і інфографіка. URL: https://nto.ua/nsts_analytics_ua.html (дата звернення: 10.04.2023)

49. Національна туристична організація України. Офіційний сайт
URL: https://nto.ua/index_ua.html (дата звернення: 24.02.2023)

50. Природно-заповідний фонд України. Офіційний сайт.
URL: <https://wownature.in.ua/pro-nas/nasha-diiialnist/zapovidaiemo/> (дата звернення: 06.04.2023)

51. Спад на третину. Стало відомо, скільки туризм України недоотримав через війну. URL: <https://www.rbc.ua/rus/travel/spad-tretinu-stalo-vidomo-skilki-turizm-ukrayini-1678791650.html> (дата звернення: 08.03.2023)

52. Сторінка ПП «Інтурист-Вінниця» у Facebook. URL:
<https://www.facebook.com/intouristvin/> (дата звернення: 15.03.2023)

53. Туристична статистика України: Україна отримала рекорді 244 млн грн туристичного збору URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/ukrayina-otrimala-rekordi-244-mln-grn-turistichnogo-zboru> (дата звернення: 02.03.2023)

54. Члени Ради Безпеки ООН визнають дії Росії такими, що спрямовані на знищення культурної спадщини українців. URL:
<https://risu.ua/chleni-radi-bezpeki-oon-viznayut-di-yi-rosiyi-takimi-shcho->

[spryamovani-na-znishchennya-kulturnoyi-spadshchini- ukrayinciv_n130916](#) (дата звернення: 05.04.2023)

55. Що ви знаєте про «темний» туризм в Україні URL: <https://ua-travels.in.ua/2017/09/20/temnij-turizm/> (дата звернення: 10.04.2023)

56. Як смакує Україна: гастрономічні традиції та найвідоміші страви. URL: <https://discover.ua/inspiration/ak-smakue-ukraina-gastronomicni-tradiciji-ta-najvidomisi-stravi> (дата звернення: 11.03.2023)

57. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2019 URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TTCR_2019.pdf (дата звернення: 01.04.2023)

58. Довгий Н. С. Теоретичні засади дослідження нових видів туризму. *Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку країни: пошук молодих* : Зб. матеріалів XII Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 20 квітня 2023 р.). Вип. 174. Вінниця : ВРР ВТЕІ ДТЕУ, 2023. С. 31-35. URL http://www.vtei.com.ua/doc/2023/vatra2004/zb19_174.pdf (дата звернення: 22.05.2023)